

(adó)Mentőöv

Szereted, ha az adóügy sima ügy?

www.sinkatax.hu

Hírlevél 2010. /10.

2010. december 06.

Készüljünk az éves könyvviteli zárlatra! (2.)

Szállítók és vevők - ki tartozik kinek

A zárlati munkák végzése keretében egyeztessünk vevőinkkel, szállítóinkkal is. Igaz, hogy a főkönyvi számlák, a kapcsolódó analitikákból is kideríthetjük, mennyit várhatunk még vevőinktől, ki lépte túl a fizetési határidőt, illetve mi kinek és mennyivel tartozunk.

A gyakorlati életben azonban érhetnek minket meglepetések, ha csak a könyvviteli adatainkra hagyatkozunk.

A számvitel ördöge nem alszik és általában a részletekben lakozik!

Előfordulhat, hogy egy vevőnk nem kapta meg a számlánkat, így az ő nyilvántartása merőben eltér a miénktől - vagy fordítva - már rég elfelejtettük azt a beszerzést, aminek számlája nem érkezett meg, nem könyveltük – és főleg nem fizettük ki...

Az is megeshet, hogy fizetési kedvezményt adtunk a vevőnknek és ő ezért utalt kevesebbet, mint az eredeti számlánk végösszege, de ez útközben valahogy a mi könyvelésünkből „kimaradt”..

Mindezeket kiszűrhetjük, idejében korigálhatjuk a könyvelésünket, ha üzleti partnereinknek december 31-i fordulónappal egyeztető leveleket küldünk, melyben kérjük az általunk nyilvántartott egyenleg (követelésünk vagy kötelezettségünk az érintett cég felé) visszaigazolását.

Így elkerülhetjük - vagyoni és pénzügyi helyzetünk mérlegünktől elvárt valóságnak megfelelő bemutatását veszélyeztető - helyzeteket, amikor ténylegesen nem létező követelést mutatunk ki, vagy nem szerepeltetjük valamely kötelezettségünket a beszámolónkban. Esetleg követelésként jelenik meg olyan tétel, ami valójában ráfordítás (skontó), vagy fordított esetben kimarad a bevételeink közül az, amit tévesen kötelezettségként rögzítettünk (ha mi kaptunk skontót).

Ahhoz, hogy a felsorolt buktatókat elkerüljük, első lépésként a magunk portáján kell söprögetnünk: azaz ellenőrizzük a főkönyv és az analitika adatait, egyeznek- e egymással. Ha úgy gondoljuk, adataink abszolút pontosak, akkor itt az ideje, hogy postázzuk az említett egyenlegközlőket vevőinknek, szállítóinknak.

A cég pénze az én pénzem

Tapasztalatom szerint a fentebb megfogalmazott mentalitás cseppet sem idegen a vállalkozások tulajdonosaitól. Részben igazuk van, a vállalkozás eredményéből joguk van részesedni - de szigorúan adózás után. És a probléma ez utóbbi pontban van! A vállalkozások tulajdonosai - tisztelet a kivételnek - kellő szakmai ismeret hiányában nem látják át a számviteli rendet, az adótörvények szabta elvárásokat, kötelezettségeket. Majd a könyvelő elintézi, az a dolga! - gondolják, sőt mondják, ha a kérdés szóba kerül.

Gyakran fordul elő, hogy a vállalkozás nevére szóló bankkártyával vásárol az ügyvezető valamilyen személyes szükségletét szolgáló dolgot. Tudja, hogy ezt nem számolhatja majd el költségként, így nem is kér számlát az ügyletről. Viszont a társaság bankszámláján (és banki kivonatán) annak rendje és módja szerint megjelenik majd az akció. Ebben az esetben nem szabad megfélemednünk arról, hogy az érintett ügyvezető fizesse be a pénztárba, vagy utalja vissza saját számlájáról a kérdéses összeget a cégnek. Ellenkező esetben úgy kell kezelnünk a helyzetet, hogy az illető jövedelmet vett fel ily módon - annak adó és járulékvonzatát is könyvelve, befizetve, levonva legalizáljuk a történeteket.

Mennyi az annyi - deviza kontra forint

A számviteli törvény előírásai szerint év végén el kell végezni az alábbi vagyonelemek értékelését:

- valutapénztárban lévő valutakészlet,
- devizaszámlán lévő deviza,
- minden olyan követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír, kötelezettség értékelését, amely külföldi pénzürtékre szól.

E munkát az alábbi lépésekre bonthatjuk:

- először megállapítjuk a fenti tételek könyv szerinti értékét: lényegében ez már megtörténik az egyéb év végi egyeztetési, értékelési munkák eredményeként
- majd következő lépésként meghatározzuk ezek fordulónapi értékét is: a választott pénzügyi intézet szerinti árfolyamon, minden devizás tételnél külön-külön
- megállapítjuk minden egyes tételre külön-külön az árfolyam-különbözetet, azaz a fordulónapi értékből levonjuk a könyv szerinti értéket
- minősítjük az árfolyam-különbözetet, aszerint, hogy az jelentős-e vagy sem
- a fentiek szerint kiszámolt, egyedi árfolyam-különbözeteket összegezzük, megállapítjuk egyenlegüket

Az árfolyam-különbözet minősítése kapcsán az alábbiakat fontos tudnunk.

A számviteli törvény 60.§.(2) bekezdése ad számunkra támpontokat az árfolyam-különbözet jelentős volta kapcsán. E jogszabályi hely értelmében az az árfolyam-különbözet jelentős, amelynek a külföldi pénzügyi értékre szóló eszközre, kötelezettségre, az eredményre gyakorolt hatása jelentős.

Kezdő könyvelő most joggal morgolódhatna: ez olyan „hívna Pistike” típusú támpont..

A kevésbé kezdő könyvelő azonban tudja, hogy a vállalkozás számviteli politikájában kell erről dönteni.

Ez nem könnyű feladat, és a vállalkozás nagysága is befolyásolja, hogy mit tekint jelentősnek, nyilván más szempontok vezérelnek egy 30 millió forint árbevételű céget és megint mások egy 300 millió forint árbevételű céget, és így tovább.

Viszonyítási alapként figyelembe vehetjük - például – a mérlegfőösszeget, vagy valamely más, a vállalkozás vagyonának jelentős részét kitevő vagyonelemet (befektetett eszközök, forgóeszközök) is. Jelentősnek tekinthetjük ezek valamely százalékát, és meghatározhatunk egy értékhatárt is, például: jelentős a mérlegfőösszeg X százaléka, illetve ha a mérleg főösszege X százaléka meghaladja az Y millió forintot, akkor az Y millió forint.

Bár a számviteli törvény nem tartalmaz fentiekhez - azonkívül, hogy a számviteli politikában kell erre nézve döntést hozni - további útmutatót, véleményem szerint jó megoldás a problémára az, ha a jelentős összegű hiba, illetve nem jelentős összegű hiba (Szt. 3.§.(3) bekezdése 3. és 4. pontja kategóriájából indulunk ki, és az itt megfogalmazott határt (a mérlegfőösszeg 2 százaléka, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka meghaladja az 500 millió forintot, akkor az 500 millió forint a jelentős).

Hangsúlyozom: a számviteli törvény előírásaiból nem adódik kötelezően a fenti megoldás, de szerintem célszerű: ami hibában, hibahatásban, az eredményre, a vállalkozás pénzügyi, vagyoni helyzetének megbízható és valós összképére (3.§.(3) bekezdés 5. pont) lényeges hatást gyakorol (saját tőke 20 százaléka), az a mérték egyebekben is jelentős.

Élhet a vállalkozás azzal a lehetőséggel is, hogy azt mondja ebben a kérdésben, hogy minden árfolyam-különbözet jelentős. (Első olvasatra, lehet, hogy a hevesebb vérmérsékletű kollégákból dühös megjegyzések törnek elő, de ha nyugodtan átgondolják a felvetést, elfogadható alternatívát láthatnak benne. Ugyanis: az e kategóriába tartozó tételek év végi értékelését mindenképpen el kell

végezni. Innen már csak egy lépés (kicsit kisebb lépés), hogy le is könyveljük az eltéréseket...

Fáradozásunk jutalma, hogy így beszámolónk egésze n biztosan megbízható és valós képet fog mutatni, hiszen az aktuális (abszolút friss) árfolyamon mutatja ki a tárgyalt tételeket.

Nézzünk erre az átértékelés dologra **példát** is!

Esetünkben a példabeli vállalkozásnak az idetartozó tételekből csak egy-egy devizás tétele van, ezek bekerülési értéken

- valuta pénztár, 400 euró, árfolyam 285,-Ft / euró
- deviza számla, 5000 euró, árfolyam 260,-Ft / euró
- szállítói tartozás, 1000 euró, árfolyam 262,-Ft / euró
- vevői követelés, 1500 euró, árfolyam 270,-Ft / euró

A választott pénzüintézet december 31-i árfolyama 280,-Ft / euró.

A vállalkozás számviteli politikája szerint az árfolyam-eltérés akkor jelentős, ha az eléri az előző évi (közvetett, elfogadott) beszámoló mérlegfőösszegének 0,5 százalékát. A 2009. évi beszámoló mérlegének fősszege 18000 ezer forint.

Célszerű a számításhoz és értékeléshez szükséges információkat -ilyen vagy ehhez hasonló - táblázatba foglalni:

<i>Tétel neve</i>	<i>Érték devizában</i>	<i>Főkönyv szerinti érték forintban</i>	<i>Választott pénzüintézet fordulónapi árfolyama</i>	<i>Különbség</i>	
				<i>Nyereség</i>	<i>Veszteség</i>
Valuta pénztár	400	114.000,-	112.000,-		2.000
Deviza számla	5000	1.300.000,-	1.400.000,-	100.000	
Szállítói tartozás	1000	262.000,-	280.000,-		18.000
Vevői követelés	1500	405.000,-	420.000,-	15.000	
Összesen	7.900	2.081.000,-	2.212.000,-	115.000	20.000
Összevontan			Nyereség: 95.000		

A példánkban szereplő társaság mérlegének fősszege és a számviteli politikában meghatározottak szerint az eltérés jelentős.

A könyveléshez praktikus technikai számla használata: ennek egyenlege határozza meg, hogy a végeredményt nyereségként vagy veszteségként könyveljük.

1-3. Devizás eszközök	
115.000	2.000
	E 113.000

4. Devizás források	
	18.000
E 18.000	

3. Technikai számla	
2.000	115.000
18.000	
E 95.000	

9763. Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek mérleg-fordulónapi értékelésének összevont árfolyamnyeresége	
	95.000

Értékcsökkenés és érték helyesbítés

Akad olyan vállalkozás - főként, ha tulajdonosai külföldiek , amelynél az értékcsökkenés elszámolása nem csak zárlati feladat, hanem időszakos is (havi, negyedéves). A számviteli törvény csak az évi egyszeri (év végi) elszámolást teszi kötelezővé. A vállalkozásoknak számviteli politikájukban kell e kérdésben is dönteniük.

Az értékcsökkenési leírás összege az éves eredményt – és így a társasági adó előlegének feltöltését - is befolyásolja, így nem árt „képben lennünk” már decemberben etekintetben is.

Fontos, hogy az értékcsökkenés elszámolása nem gazdasági döntés kérdése. A számviteli törvény rendelkezéseinek értelmében ez kötelező, akkor is, ha ezzel a társaság éves eredménye negatív lesz.

Fontos arra is emlékeznünk, hogy a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásának (mérték) megváltoztatását a számviteli törvény csak kivételesen engedi meg. Jelesül akkor, ha az érintett eszköz használatában, az értékcsökkenés megállapításakor figyelembe vett körülményekben

- az adott eszköz használatának időtartamában,
- az adott eszköz értékében, várható maradványértékében

lényeges változás következett be.

A változás számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

A terv szerinti értékcsökkenés változtatásának gyakori oka a bekerülési érték változása - például felújítás miatt az növekedik.

A maradványérték intézményének az a szerepe, hogy megakadályozza az eszköz értékéből az „indokolatlan” rész elszámolását. Azaz az eszköz a hasznos élettartama végén még használható lehet, így nem indokolt teljes bekerülési értékének elszámolása az eredmény terhére a használati idő alatt. A hasznos élettartam végén más formában még a vállalkozás hasznára lehet az érintett eszköz: el lehet adni, csereszerződés keretében átadható, apportként átadható, stb.)

Ennek megfelelően az állományból kivezetett eszköz miatt elszámolt ráfordítással szemben bevétel is keletkezhet.

Igaz, hogy a vállalkozások általában az adóalapot csökkentő lehetőségekre „hajtanak”, de - különösen válság idején – az is előfordulhat, hogy a cégnek az az érdeke, hogy minél nagyobb adózás előtti eredményt mutathasson ki, vagy legalábbis nyereséget és nem veszteséget (például hitelt szeretne felvenni).

Így – visszatérve a terv szerinti értékcsökkenés megváltoztatásának lehetőségére – nézzünk egy, a gazdasági válság által generált példát.

Mondjuk, hogy a társaság szép időkben két műszakban dolgozik – ennek megfelelően is állapította meg termelőberendezései hasznos élettartamát -, majd a válság hatására kevesebb megrendelést kap, arra kényszerül, hogy csak egy műszakban foglalkoztassa dolgozóit, így a szóban forgó gép éves leterhelése, várható élettartama is változik a kiinduló ponthoz képest.

Azaz, két műszak esetén a várható hasznos élettartama az eszköznek öt év, míg a futamidő közepén, az aktiválását követő harmadik évben bekövetkezett változás - két műszak helyett egy műszak- az eszköz leterhelése csökken, tovább „bírja”, így az öt évből hét év lesz. A negyedik-hetedik évben az amortizációs kulcs a korábbi felére csökken. Mivel speciális termelőberendezésről van szó,

használati ideje végén már nem értékesíthető más vállalkozás számára, tulajdonképpen „ócskavas” lesz, így maradványértékét nulla forintban határozta meg a társaság.

Bruttó érték alapján számított lineáris kulcs megváltoztatása

1-3 év (két műszak): lineáris bruttó érték alapján

$$L = (1/5) * 100\% = 20\%$$

4-7 év (egy műszak): az amortizációs kulcs a felére változik

$$L = 20\% * 0,5 = 10\%$$

(eFt)

Év	Bruttó érték	Amortizációs kulcs %	Évi amortizáció	Halmozott amortizáció	Nettó érték
1.	9 000	20	1 800	1 800	7 200
2.	9 000	20	1 800	3 600	5 400
3.	9 000	20	1.800	5.400	3.600
4.	9 000	10	900	6.300	2.700
5.	9 000	10	900	7.200	1.800
6.	9.000	10	900	8.100	900
7.	9.000	10	900	9.000	0
ÖSSZESEN:		100	9 000	-	-

A pozitív adózási eredményt elérő vállalkozások számára az értékcsökkenési leírás elszámolása lehetőség, az adóalap, és így az adóteher csökkentésére.

Ennek során kihasználható az, hogy bár a társasági adótörvény és a számviteli törvény szerinti értékcsökkenés eltér egymástól, de az adótörvény egyes esetekben elfogadja a számviteli értékcsökkenés alkalmazását, anélkül, hogy a maradványértéket érvényesíteni kelljen.

Azaz az eszköz tényleges avulása szerint elszámolhatjuk a számviteli értékcsökkenést, míg az adóalap csökkenthető a megengedett kulccsal – amely bizonyos esetekben azonos a számviteli értékcsökkenéssel. . .

Fentieket a vállalkozások előnyükre fordíthatják!

Először is, célszerű párhuzamosan kétféle értékcsökkenési nyilvántartást vezetni: egyet a számviteli törvény szempontjai alapján, egy másikat pedig az adótörvény rendelkezéseinek megfelelően.

Ezekben a párhuzamos nyilvántartásokban eltér az elszámolható értékcsökkenés - például azért is, mivel az adótörvény nem írja elő maradványérték figyelembevételét.

A társaságok kedvence tekintetben a számítástechnikai eszköz, mivel itt gyorsított elszámolás (abszolút értékben, vagy az első évben arányosítás nélkül 50 százalék leírása) alkalmazható.

Így nincs akadálya annak, hogy egy decemberben vásárolt, korábban még használatba nem vett (új) számítógép értékének felét már abban az évben leírassák - feltéve, hogy számviteli politikájuk is ezzel összhangban rendelkezik -, úgy, hogy azt a társasági adótörvény is elfogadja

A társasági adótörvény 1. számú melléklete 9. pontja értelmében ugyanis a 200-ban vagy azt követően beszerezett, előállított, korábban még használatba nem vett, 33 százalékos vagy 14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök esetében alkalmazhatjuk az 50 százalékos értékcsökkenési leírást. Azt, hogy az adótörvény szerint mely eszközök tartoznak a hivatkozott körbe, a törvény 2. számú melléklete IV. fejezete sorolja fel.

Fontos, hogy a vázolt lehetőséggel már a beszerzés évétől élni kell, „útközben” nem gondolhatjuk meg magunkat és térhetünk át a gyorsított leírás módszerére.

Az adótörvény megengedi a számviteli szabályok szerint elszámolt terv szerinti értékcsökkenési leírás elszámolását

- az immateriális javaknál,
- az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogoknál,
- a legfeljebb 200 ezer forint bekerülési értékű és 33 százalékos leírási kulcs alá tartozó tárgyi eszközök,
- tenyészállatok,
- kizárólag alapkutatáshoz, alkalmazott kutatáshoz vagy kísérleti fejlesztéshez használt tárgyi eszközök.

A Számviteli törvény alapján megállapított terven felüli értékcsökkenést lehet elszámolni az adóév utolsó napján állományban lévő:

- vagyoni értékű jogra, ha a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető,
- kísérleti fejlesztés aktivált értékére, ha a befejezett kísérleti fejlesztés révén megvalósuló tevékenységet korlátozzák vagy megszüntetik, illetve eredménytelen lesz,
- olyan eszközre (kivéve a beruházást), amelyre nem lehet vagy nem szabad a számviteli törvény szerint terv szerinti értékcsökkenést elszámolni,
- a fentebb nem említett szellemi termékre, tárgyi eszközre (beruházásra is!), ha az eszköz megrongálódása elháríthatatlan külső ok miatt következett be.

Nézzünk fentiekre egy **példát** is, miként fest a nyilvántartás!

A társaság 2010. június 20-án vásárolt egy személyi számítógépet 400.000,-Ft + 100.000,-Ft áfa értékben. Az eszközt a vállalkozás tárgyi eszköznek minősítette, mivel azt egy évnél hosszabb ideig – előreláthatólag három – négy évig - kívánja a vállalkozás tevékenységéhez felhasználni.

Az eszközt 2010. július 1-én üzembe helyezték. Számviteli politikájukkal összhangban

- a) 33 százalékos leírási kulcsot érvényesít a számítógép bekerülési értéke után,
 b) 50 százalékos leírási kulcsot alkalmaz.

Az eszköz maradványértékét 50.000,-Ft-ban határozta meg a társaság.

a) Eset

<i>Év</i>	<i>Számviteli törvény szerinti écs.</i>	<i>Társasági adó törvény szerinti écs.</i>	<i>Könyv szerinti érték</i>	<i>Nyilvántartási érték</i>
2010.	58.225,-	66.542,-	291.775,-	333.458,-
2011.	115.500,-	132.000,-	176.275,-	201.458,-
2012.	115.500,-	132.000,-	60.775,-	69.458,
2013.	60.775,-	69.458,-	-	-

2010-ben:

adóalapot növelő tétel :	58.225,-Ft
adóalapot csökkentő tétel.	66.542,-Ft

b) eset

<i>Év</i>	<i>Számviteli törvény szerinti écs.</i>	<i>Társasági adó törvény szerinti écs.</i>	<i>Könyv szerinti érték</i>	<i>Nyilvántartási érték</i>
2010.	175.000,-	200.000,-	175.000,-	200.000,-
2011.	175.000,-	200.000,-	-	-

2010-ben:

adóalapot növelő tétel :	175.000,-Ft
adóalapot csökkentő tétel.	200.000,-Ft

Az **érték helyesbítés** kérdésében a társaságok számviteli politikájuk keretében döntenek. Így

például dönt a vállalkozás arról, hogy él-e az értékhelyesbítés lehetőségével, ha igen, akkor azt milyen módszerek alapján határozza meg.

Az értékhelyesbítés lehetősége megoldást kínál a saját tőke negatívumának (alultőkésítés) „eltüntetésére” is, a befektetett eszközök meghatározott körének piaci értékre való felértékelésével.

A számviteli törvény szerint a mérlegben az eszközöket alapvetően az értékcsökkenési leírással, értékvesztéssel csökkentett, visszaírással növelt bekerülési értéken könyv szerinti értéken - kell kimutatni.

Az eszközök piaci értékét akkor kell figyelembe venni, ha az a könyv szerinti értéknél alacsonyabb. Ekkor terven felüli értékcsökkenést, illetve értékvesztést kell elszámolni.

Ha a piaci érték később meghaladja ezt a korrigált könyv szerinti értéket, akkor az elszámolt terv szerinti értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírásával kell helyesbíteni, de legfeljebb az eredeti bekerülési érték összegéig.

A számviteli törvény (58.§.(5) bekezdés) megengedi, hogy egyes eszközöknél ki lehet a mérlegben mutatni a piaci érték és a könyv szerinti érték különbözetét akkor is, ha a piaci érték a magasabb 8azaz meghaladja a terv szerinti értékcsökkenési leírással csökkentett bekerülési értéket.

Az említett különbözetet az eszközök között (az adott eszközhöz kapcsolódóan) értékhelyesbítésként, a saját tőkén belül pedig külön tételként, értékelési tartalékként mutatjuk ki

ennek köszönhetően a saját tőke összege növekszik, anélkül, hogy a tulajdonosoknak újabb befizetéseket kellene teljesítenie.

A vázoltakkal kapcsolatban az alábbiakat kell tudnunk:

- értékhelyesbítést kimutatni a vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök és tulajdoni részesedést jelentő befektetések kapcsán lehet, de nem kötelező.
- Az eszköz piaci értékének megállapítása, az értékhelyesbítésre a számviteli törvény nem ad külön módszert, de a megállapított értéket könyvvizsgálóval kell egyeztetni (ő is elvégezheti a piaci érték meghatározását).
- Az eszköz piaci értékének megállapítását követően első lépésben vissza kell írni az eddig elszámolt terven felüli értékcsökkenést, értékvesztést, de legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenési leírással csökkentett bekerülési értékig. Ha a piaci érték még a visszaírással korrigált értéknél is jelentős mértékben magasabb, akkor lehet elszámolni a helyesbítést. Arról, hogy az adott vállalkozás mit tekint jelentős különbözetnek, a számviteli politikában kell döntenie.
- Az értékhelyesbítés nem része az eszköz bekerülési értékének, ezért nem képezheti terv szerinti értékcsökkenés alapját.
- Ha értékhelyesbítést számoltunk el, akkor minden üzleti évben a mérlegbeszámoló készítésekor ellenőrizni kell, hogy az eszköz aktuális piaci értéke miként viszonyul az aktuális könyv szerinti értékhez, azaz aktualizálni kell az értékhelyesbítést. Ha az újonnan meghatározott értékhelyesbítés eltérése jelentős az előző évben kimutatottól, akkor módosítani kell a már kimutatott értékhelyesbítést. Ha ez az „aktualizálás” azt jelenti, hogy csökkent az eszköz piaci értéke, akkor az előző évben kimutatott értékhelyesbítés erejéig lehet ezen a jogcímen csökkenést elszámolni, ezen felül már terven felüli értékcsökkenést, értékvesztést kell könyvelni.

És íme egy, a kérdéskörbe illő adóhatósági tájékoztató!

Terv szerinti értékcsökkenés és értékhelyesbítés egyidejű elszámolása

[Szt. 52. § (1) bekezdés, 53. § (4)-(5) bekezdés, 57. § (3) bekezdés; Tao. tv. 1. számú melléklet 7. pont, 2. számú melléklet I. pont]

Egy társaság által a könyveibe felvett épület maradványértéke az aktiválás időpontjában alacsonyabb volt, mint a bekerülési értéke, így az épületre – az aktiválást követően – terv szerinti értékcsökkenést számoltak el. Az üzleti év végén azonban az épület piaci értéke jelentősen meghaladta a könyv szerinti értékét.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) 52. § (1) bekezdés szerint a tárgyi eszköznek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekre ezen eszközt előreláthatóan használni fogják. Az épület aktiválásakor megállapított terv szerinti értékcsökkenés csak akkor módosítható, ha az Szt. 53. § (4)-(5) bekezdés szerinti feltételek valamelyike bekövetkezik. Az épület maradványértékét aktiváláskor kell meghatározni, annak a használati idő alatti módosítása – ha az előbb hivatkozott feltételek nem következnek be – nem lehetséges. A tárgyi eszköz piaci értékében bekövetkezett változás az Szt. 53. § (1) bekezdés a) pontja szerinti terven felüli leírást, vagy az 57. § (3) bekezdés szerinti értékhelyesbítés elszámolását vonja maga után, ha a hivatkozott jogszabályhelyek szerinti feltételek fennállnak, de nem eredményezhetik a terv szerinti értékcsökkenés megváltoztatását.

Az Szt. 53. § (4)-(5) bekezdéseinek előírásából nem következik, hogy a terv szerinti értékcsökkenés megváltoztatása indokolt olyan esetben, ha a társaság – a piaci érték változására tekintettel – él a piaci értékelés lehetőségével. Így, ha a társaság az épületre értékhelyesbítést számol el, ez az épület aktiválásakor meghatározott terv szerinti értékcsökkenés elszámolását nem befolyásolja, azaz ugyanarra a tárgyi eszközre az értékhelyesbítéssel egyidejűleg terv szerinti értékcsökkenés is elszámolható.

Amennyiben a társaság az épületet bérbe adja, úgy a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 1. számú melléklet 7. pontja szerint 5 százalék, vagy a 2. számú melléklet alapján – az épület jellegétől függően – 2, 3, vagy 6 százalék értékcsökkenési leírás érvényesíthető az adóalap megállapításakor. A bérbeadó ezen választási lehetőségét szintén nem befolyásolja az, hogy az épületre a társaság értékhelyesbítést számolt el.

[PM Jövedelemadók főosztálya 10644/2009. – APEH Ügyfélkapcsolati és tájékoztatási főosztály 2279294719/2009.]

Cafeteria 2011. - dióhéjban

Megszűnik a természetbeni juttatás fogalma!

A korábban a természetbeni juttatások fogalmkörébe tartozó elemeket a jogalkotó megbontotta, így különböző összegű adókat kell majd ezek után megfizetni.

Az első csoport a: béren kívüli juttatások elnevezés alatt található. . Ide tartoznak a:

- üdülési csekk, ha nem haladja meg a minimálbért
- meleg étkezési utalvány, ha havonta nem haladja meg a 18 ezer forintot
- Széchenyi-pihenőkártyára utalt összeg, ha nem haladja meg az évi 300 ezer forintot
- internet költségtérítés, ha nem haladja meg a havi 5 ezer forintot
- iskolakezdési támogatás, ha nem haladja meg a minimálbér 30%-át
- munkavállaló helyi utazási bérletének térítése; feltétel: a megvásárlásról szóló számla a munkáltató nevére szóljon
- iskolarendszerű képzés munkáltató által átvállalt költsége, ha nem haladja meg az évi összege a minimálbér két és félszeresét
- juttatás a szövetkezet közösségi alapjából, ha nem haladja meg az évi összege a minimálbér felét
- munkáltató által a munkavállalóval kapcsolatban átutalt önkéntes kölcsönös egészségpénztárba, önszegélyező pénztárba átutalt összeg, ha nem haladja meg a minimálbér 30%-át
- önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba, foglalkoztatói nyugdíjnyújtó pénztárba átutalt összeg, ha nem haladja meg a minimálbér 50%-át.

A felsorolt juttatások esetében a juttatás értékének az 1,19- szerese után 16% személyi jövedelemadót kell fizetnie a kifizetőnek.

Fontos az adóteher változásának megítélése szempontjából, hogy ha a munkáltató 2010-ben -például - havonta 18.000-Ft meleg étkezési utalványt és évente egyszer 73.500-Ft értékű üdülési csekket adott a munkavállalóknak, akkor ez 72.375-Ft személyi jövedelemadóba került neki. Jövőre, 2011-ben ugyanezen juttatások után a fizetendő adó csak 55.121,- Ft lesz.

A második csoportba a: béren kívülinek nem minősülő egyes meghatározott juttatások kerültek. . Ide sorolandóak::

- az első csoportba tartozó juttatások azon összege, mely a kedvezményes értékhatárt meghaladta
- céges telefon magáncélú használatának összege
- az üzleti utazáshoz kapcsolódó, alapvetően étel- vagy ital fogyasztás összege, de minden más is, ami a magánszemélynél adóköteles jövedelemmé válik
- munkáltató által befizetett csoportos életbiztosítás összege ha a juttatásban részesülő magánszemély nem köthető konkrétan a cég egyik bevételehez sem, akkor a részére nyújtott reprezentációnak nem minősülő vendéglátására kifizetett összeg
- a minimálbér 1%-át meg nem haladó értékű reklám célú „ajándék” összege vagy adómentesnek, illetve üzleti ajándéknak nem minősül ő juttatás, abban az esetben a juttató nem ismeri a juttatásban részesülő adatait (név, cím, adóazonosító jel, stb.)
- reprezentáció, üzleti ajándék adóköteles része

(Adómentes rész a kis- és középvállalkozás kategóriájába tartozó vállalkozásoknál ritka. Ha az üzleti ajándék egyedi értéke meghaladja a minimálbér 25%-át, akkor az már nem üzleti ajándék.)

- jogszabály alapján ingyenesen, vagy kedvezményesen átadott termék, szolgáltatás.

A második csoportban felsorolt juttatások után ugyan annyi az SZJA, mint az első csoportba tartozó juttatások után, de itt már felmerül további kötelezettség: 27% egészségügyi hozzájárulás is terheli a kifizetőt.

A harmadik csoportban találjuk a: béren kívülinek nem minősülő egyes meg nem határozott juttatásokat Ezek a:

- sporttevékenységhez nyújtott szolgáltatás
- kifizető ingyenes-, vagy kedvezményes személyszállítása
- kifizető által, nem a munkavállaló részére adott kedvezményes vagy ingyenes termék, vagy szolgáltatásnyújtás
- munkáltató által a munkavállaló részére adott kedvezményes vagy ingyenes termék, vagy szolgáltatásnyújtás
- művelődési intézményi szolgáltatás (kultúrautalvány)
- magánnyugdíjpénztári tagdíj kiegészítés a munkáltató részéről

E juttatások úgy esnek adózás alá, mint a munkabér. A juttatásokban részesülő és az is aki adja azt, ugyan azokat a terheket fizeti, mint munkabér esetén.

(Ha esettanulmányokkal bővítetten többet is szeretnél tudni a kérdésről, akkor katt ide!

<http://www.sinkatax.hu/kezikonyvek.php#5>)

Az előfizetők kérdezték...

Novemberben volt az esküvőm, „összetáncoltam” több, mint 3 millió forintot. Kell ezután adót vagy valamilyen közterhet fizetnem? - kérdezte **Erika Szegedről**.

Kedves Erika!

Az SZJA-törvény 1. számú melléklete 7.2 pontja alapján adómentes a a magánszemély részére más magánszemély(ek) által ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott (fizetett) vagyoni érték. Gy adót, Tb-járulékot nem kell fizetnie.

Más kérdés azonban az ajándékozási illeték fizetésének kötelezettsége, ez felmerülhet.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2010. augusztus 14-től mentesíti az egyenes ági rokonok közti ajándékozást az illeték fizetése alól, még hozzá minden vagyontárgy esetében.

Egyenes ági rokonok a szülők, gyerekek, nagyszülők, unokák, további felmenők (például dédszülő) és leszármazók (például dédunoka).

Viszont minden bizonnyal az esküvőn egyéb, e körbe nem sorolható személyek (barátok, kollégák, oldal ági rokonok) is részt vettek és valószínű, hogy ők is „adakoztak” a menyasszonytánc során.

Rájuk továbbra is az illetéktörvény 11.§. - 17.§-ai az irányadóak. Azaz az ingó vagyontárgy (ide értendő a készpénz is) csak akkor esik ajándékozási illeték alá, ha arról okiratot állítottak ki, vagy okirat kiállítása ugyan nem történt, de az **egy megajándékozottnak jutó ingó forgalmi értéke a 150 000 forintot meghaladja.** (Az ilyen ajándékozást az állami adóhatósághoz 30 napon belül be kell jelenteni. A bejelentésre a 91. § (3)-(4) bekezdése az irányadó.)

Azaz, ha az egyenes ági rokonok kategóriájába nem tartozó személyek személyenként 150 ezer forintnál kevesebbet adtak nászajándékba, akkor nem kell illetéket fizetnie, míg ellenkező esetben igen. Az illeték mértéke (12.§.) az ajándék értékétől és az ajándékozó és az Ön közti kapcsolat (az illetéktörvény szerinti besorolás szerint I. vagy II. vagy III. csoportba tartozó személyek közti ügylet) 11% és 40% közötti mértékű.

A takarékbetét - és az illetéktörvény értelmezésében ideértendő a bankszámlán elhelyezett és ennek bankszámla szerződés keretében ajándékozott pénz - ajándékozása mentes az illeték alól, ha a tárgyalt összeget így kapta, az illetékmentes.

Azt, hogy kitől és milyen értéket kapott, célszerű már most „lepapírozni”, az illeték - kötelezettségétől függetlenül, mivel egy esetleges vagyonosodási vizsgálat során e forrást is hitelt érdemlően kell tudni bizonyítani. (Feltételezem az összeg nagyságrendjéből, hogy az már most is bizonyítható helyen, bankszámlán van.) Fontos, hogy mindenki csak olyan nagyságrendű összeg ajándékozását vállalja, amelyre adózott (legális) forrásai fedezetet nyújtanak, mivel az esetlegesen Ön érintő vagyonosodási vizsgálat is kiterjedhet e személyekre.

A Hírlevél előfizetőinek karácsonyi ajándékként e-mailben megküldöm majd (december 10-e után kezdem a „postázást” az „Adóoptimalizálás 2011. című kiadványomat, melyben a 2011-et érintő adó – és számviteli változások mellett arról is esettanulmányokkal bővített magyarázatot kapsz, hogy miként aknázhatod ki ezeket az újdonságokat a magad és céged javára, azaz

- **mi a helyzet az evás vállalkozókkal,**
- **miként aknázhatod ki a jövő évi adóváltozásokat annak érdekében, hogy a lehető legkevesebb adót fizess,**
- **egyáltalán: mit, hogyan kell adóként, járulékként befizetned egyéni- vagy társas vállalkozóként vagy munkaadóként.**

Ha szeretnél felkészülni a 2011. adóévre, akkor látogass el az alábbi oldalra

<http://www.sinkatax.hu/kezikonyvek.php#5>

itt a megrendelés feltételeiről tájékozódhatsz, továbbá beleolvashatsz a kiadványba, megtalálod itt az első néhány oldalt.

Ezt a receptet az egyik barátnőm találta a neten (ha jól tudom, a www.mindmegette.hu oldalon).

Ő már tartott „főpróbát”, hogy Karácsonykor ne érje meglepetés a családját. Nos fogja, de kellemesen!

Karácsonyi citromos holdak

Hozzávalók:

- A tésztához:
- 28 dkg liszt
- 13 dkg sütőmargarin
- 3 tojássárgája
- 10 dkg cukor
- 1 citrom reszelt héja
- csipet só
- A mázhoz:
- 15 dkg porcukor

- 1 citrom leve

Elkészítés:

1. A hozzávalókból gyúrjunk tésztát. Formáljunk belőle egy nagy gombócot, és fóliázzuk le. Így pihentessük 1 órán át a hűtőben.

2. Lisztezett deszkán kb. 3 mm vastagra nyújtsuk ki a tésztát, és holdacska alakú kiszúróval szaggassuk ki a holdakat. (Nekem kb. 45-50 darab lett belőle.)

3. Kikent, lisztezett vagy sütőpapírral bélelt tepsibe tegyük őket, és előmelegített sütőben 200 fokon (hőlégkeveréses sütő) 10-12 perc alatt süssük őket készre. Lehet őket akár szorosan is egymás mellé a tepsiben, mert nem terülnek el.

4. A citrommázhoz szitáljuk át a porcukrot, és folyamatos kavargatás mellett adjuk hozzá a citrom levét. Addig keverjük, míg csomómentes nem lesz.

5. Még melegen kenjük meg a holdacskákat citrommázzal.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és nagyon boldog, sikerekben gazdag új évet kívánok minden kedves Olvasónak!

Üdvözlettel:

Sinka Júlia